

OMIERZNAĆ (42) *vb pf*

Wymowa *omier-znać*.

-rz- (40), -rż- (2).

o oraz e jasne.

inf omierznąć (4). ◇ *fut* 3 sg omierznie (9) [w tym: -rźnie (2), -rznie (7)]. ◇ 3 pl omierzną (2). ◇ *praet* 1 sg m -em omierzył (1). ◇ 2 sg m -eś omierzył (1). ◇ 3 sg m omierzył (3). *f* omierzyła (2) *BielKron*, *RejZwierc*, omierzněła (1) *BierEz*. *n* omierzněło (1) *MiechGlab*, omierzło (1) *LatHar*. ◇ 3 pl *subst* omierzły (5). ◇ *plusq* 3 sg m był omierzył (2). *n* było omierzło (1). ◇ *imp* 3 pl niechże omierzną (1). ◇ *con* 3 sg m by omierzył (2). *f* by omierzyła (2) *OrzRozm*, *LatHar*, by omierzněła (1) *BielŻyw*. *n* by omierzło (2). ◇ 3 pl *subst* omierzłyby (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI w*.

Zbrzydnać komuś, stać się dla kogoś nieprzyjemnym, niemiłym, wstrętnym; odium capit aliquem, in odium venire alicuius, invidia flagrare, invidia et odio premi, invidiam habere a. sustinere, laborare ex invidia, laborare odio apud aliquem Cn (42) : sama tylko żona nie okaże czo ięft az przy poięciu aby śnadz nie omierzněła niżliby poięta była. *BielŻyw* 109; *RejRozpr* I3v; Niewiem by też nie dla tego pánie Kriſki gánili náłzy/ owe vczty wymyślone/ gdzie káżdą potráwá s cukrem/ bo łódkość prędko omierznie *Górndworz* F; áby nietelko nie omierzło iego towarzysztwo/ ále też áby nie áni przyiadło nigdy. *Górndworz* N7.

omierznąć komu (37): *BierEz* N; *FalZioł* IV 26a; A ták moy miły brácie wierz mi owy zamki/ Omierzłyby drugiemu y z owemi ganki. *RejWiz* 70v, 28v, 75, 87; Przetho wam da Pan mięfá byście iedli nie ieden dzień/ áni dwa/ áni pięć/ áni dziefięć/ ábo dwádzieściá/ ále cały miefiąc: aż wam poleżie przez nozdrzá wálſe/ y aż by wam iuz omierzło [*vertatur in nauseam*] *Leop Num* 11/20; *BibRadz Num* 11/20; *OrzRozm* F2; Omierzłá mi też y praca którą podeymowałem pod słońcem/ iż iá zoftáwiam drugiemu po sobie/ á niewiem iefzczę iáki będzie/ iefli mądry álbo głupi *BielKron* 79v; *RejAp* 19v, 187; iż my Polacy/ niemamy śwego wálſnego vbioru: ácz podobno/ muiał być pirwej/ ále nam omierzył/ iákoſmy nie nowinek chyčili *Górndworz* L6v; ábo mu omierznie ono/ co ſprofnie miłował/ álbo w teiże chćiwości zoftánie *Górndworz* Llv, D6, E4, Y8v; Iż mi iuz omierzły ty ofiáry wálſe/ dymy wálſe/ kozy wálſe/ bárány wálſe A profzę was iuz nie zemną więcey ták nie obchodźcie/ iuz nie chcę pátrzyć y tych wítáwionych dniow wálſzych/ obnowienia miefiącow wálſzych *RejPos* 32v, 14, 23, 342; *RejZwierc* 164v, 186v; niechże v mnie ſtánieią wſzytkie rzeczy/ ktore ſą bez ciebie: niech że mi omierzną. *LatHar* 270; á w czym fię przeminętych lat/ nieprzyſtoynie ſerce twoie kocháło/ toć iuz znácznie omierzło. *LatHar* 675, 471, 589; gdy kto ieno przypátrzy nie temu porządkowi y téy politiiéy/ y zákuſi iéy/ że mu oná piérwſza ſpráwá omierznie/ y namniey nie będzie po niey teſknił. *SarnStat* 1306; *GosłCast* 47. *Cf omierznąć komu dla czego; komu z czego; komu czym; Frazy, Zwrot.*

omierznąć komu dla czego (1): O tákich mowić śnadź y myſlić ſzkodá/ Czo dla warchołu omierzłá im zgodá. *RejZwierc* 228.

omierznąć komu z czego [= z powodu czego] (1): omierźniec łatwie z czytánia iego wſzytká Luteránia y kácerſka náuká. *OrzRozm* P3v.

omierznać komu czym (3): *Górndworz* Aa7v; áby tá książká wielkością y miążłzością łwą ludziom nie omierzła *LatHar* 682; Włzetecznie łtrawił czas między łwáchnámi. Z tąd omierzł Lechom tákiemi łpráwámi. *KlonKr* B2.

omierznać kogo [= komu] (1): A gdy ie iuż omierznęło tak wiele zabiác, tedy óstatek ludu w kupę zegnawłzy iakoby trzodę iaká w wiłtłę w pędzili y potopili. *MiechGlab* 33.

Frazy: »[komu] świat omierzł« (1): im więcey łług ich iest zboláłyich ná łercu/ łtrapionych ná vmyfle/ ktorým świat omierzł/ iz łmierci prágná/ thym więłsza ich łławá iest *Górndworz* Dd2v.

»[komu] był żywot omierzł« (1): izelmy byli názbýt obciázeni nád siłę/ ták że nam był ten żywot omierzł. *WujNT* 2.*Cor* 1/8.

Zwrot: »omierznać sobie« (1): Totus displiceo mihi, Samem łobie omierzł. *Mącz* [460]a.

[Szereg: »omierznać a być przykry«: Chcełzli komu wino ózádzić, utop w nim węgorzá y ták day ie pić opilemu, od tych czas mu omierznie, a będzie mu iuż przykre, ták że go pić nie będzie *SienHerb* 501 (*Linde*).]

Synonim: obrzydnać.

Formacje współrdzenne cf MIERZIĆ.

Cf **OBMIERZNAĆ, OMIERZŁY, OMIERZNIENIE**